

ΕΝΟΤΗΤΑ 8

Το Φραγκικό Κράτος υπό τις δυνάστείες των Μεροβιγγείων και των Καρολιδών

α. Η εποχή των Μεροβιγγείων και η κρίση του Φραγκικού κράτους

• Το Βασίλειο των Φράγκων → το σημαντικότερο / ισχυρότερο (εκχριστιανισμένο) «βαρβαρικό» κράτος της Δυτικής Ευρώπης

• Χλωδοβίκος → ιδρυτής - τέλη 5ου αι. γενάρχης της δυναστείας των Μεροβιγγείων

• Διαδοχοί Χλωδοβίκου → δεν είχαν ίδιες ικανότητες } ξέσπουν εμφύλιοι πόλεμοι ⇒ διάσπαση του Φραγκικού κράτους

Η κρίση επηρέασε } συνολικά τον πολιτισμό των Φράγκων κυρίως την οικονομία τους } υποχώρηση } εμπορίου βιοτεχνίας } εγκατάλειψη οδικού δικτύου } παρακμή των πόλεων

Τέλη 7ου αι. και αρχές 8ου αι. } αποδυνάμωσή του θεσμού της βασιλείας
 ανάδειξη της δύναμης της Εκκλησίας
 (= ο μόνος σταθερός παράγοντας)

β. Οι Καρολίδες και η ακμή της φραγκικής δύναμης

- αυλάρχης (majordomus) } σημαντικό αξίωμα του φραγκικού κράτους
 = πρώτος αξιωματούχος των ανακτόρων και έμπιστος του βασιλιά
 μεγάλο κύρος
 όταν ο Κάρολος Μαρτέλος ως αυλάρχης αναχαίτισε τους Άραβες στο Πουατιέ (732)

Ο Κάρολος Μαρτέλο } ήταν γόνος ισχυρής αριστοκρατικής οικογένειας
 ίδρυσε τη δυναστεία των Καρολιδών που διαδέχθηκε τους Μερβιγγείους ως εξής:



Ο πάπας → αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το Βυζάντιο
και
προβεταιρίστηκε τους Φράγκους

→ λόγος : για να αντιμετωπίσει τους Λογγοβάρδους που ετοιμάζονταν να βαδίσουν κατά της Ρώμης

με ποια ενέργεια προβεταιρίστηκε τους Φράγκους

→ έδωσε τον γιο του Καρόλου Μαρτέλου, τον Πιπίνο ελέω Θεού βασιλέα των Φράγκων*

* «Ελέω Θεού βασιλεία» : πολιτική ανάληψη σύμφωνα με την οποία ο μονάρχης έχοντας λάβει την εντολή της εξουσίας από τον Θεό, στον οποίο και μόνο λογοδοτεί.

Σηραβία της παπικής ενέργειας/ευλογίας

→ προέδωσε ηθικό κύρος στη φραγκική βασιλεία
→ επικράτησε στην Ευρώπη η ανάληψη της ελέω Θεού βασιλείας

Πιπίνος Α' έδωσε ως ανταλλάγμα στην Αγ. Εβρα

→ την περιοχή από Ραβένα έως Ρώμη
↳ έγινε ο πυρήνας του Παπικού Κράτους

Πιπίνος Α' & οι γιοι του

→ αγοράστηκαν πατρικοί των Ρωμαίων
↳ υποχρέωση προστασίας της Ρώμης

Έτσι → Ο παπικός συνδέθηκε στενά με το Βασίλειο των Φράγκων

→ Το χάσμα μεταξύ Ανατολής και Δύσης έγινε πολύ βαθύ [είχε ανοίξει με την Εικονομαχία]

- Όταν πέθανε ο Πιπίνος, το Φραγκικό Βασίλειο περιελάμβανε τη σημερινή Γαλλία κ' μέρος της σημερινής Γερμανίας

- Ο διάδοχός του = Κάρολος ο Μέγας / Καρλομάγνος

κατέκτησε πολλά εδάφη
⇒ επεξέτανε την επικράτειά του

πήρε μέτρα για την ενίσχυση της εσωτερικής οργάνωσης

Διαίρεση φραγκικού κράτους σε 200 ~ κομητείες
Κομητείες (+ επίσκοποι)

→ στρατιωτική διοίκηση
→ πολιτική διοίκηση
→ δικαστές
→ φοροεισπράκτορες

Θεός Βασιλικών απεσταλμένων
→ επίβλεψη εφαρμογής
→ νόμων διαταγμάτων

Εκκλησιαστική μεταρρύθμιση
↓
Η Εκκλησία έγινε παράγοντας συνοχής κ' ενότητας

γ. Το πρόβλημα των δύο αυτοκρατοριών

- Ανάβαση Καρόλου στην Ιταλία από το 774

Κατέλυσε το κράτος των Λογγοβάρδων

⇓

αποτελέσματα

 - Ισχυροποίηση Φραγκικού Κράτους με την υποκάλυψη Ιταλών γερμανικών βασιλείων
 - Αναβάθμιση εξουσίας Καρόλου: ισχυρή βασιλεία με εξουσία σε πολλούς λαούς
- Βυζάντιο

Διπλωματική προέχχιση του Καρόλου 781: αρραβώνες Κων/νου ΣΤ' - Ροτρούδης (κόρης Καρόλου)

αλλά

 - ρήξη σχέσεων των δύο κρατιών
 - διάλυση συνοικετίου
- Πάπας Λέων Γ' (αργότερα)

 - ζητά βοήθεια από τον Κάρολο
 - λόγος: εσωτερικές διαμάχες
 - υπόσχεση πάπα: να στέψει τον Κάρολο αυτοκράτορα

αποδέχθηκε την πρόταση

Η ετέψη του Καρόλου

- Την ημέρα των Χριστουγέννων
- 800 μ.Χ.
- Την εκκλησία του Αγίου Πέτρου στη Ρώμη
- Τίτλος: Μέγας και ειρηνοποιός αυτοκράτωρ, κυβερνήτης του Ρωμαϊκού κράτους

- Έδρα Καρόλου: Άαχεν και όχι Ρώμη

ανήγειρε ανάκτορο με παρεκκλήσιο

↓
διακοσμημένο με έργα τέχνης από Ραβέννα & υπόλοιπη Ιταλία

Αποτελέσματα της ετέψης του Καρόλου

↳ Συνύπαρξη (από το 800) 2 αντιμέτωπων αυτοκρατοριών → Ανατολικής Ανατολής

↳ Η ετέψη θεωρήθηκε από τους Βυζαντινούς }
εγκάνδαλο
εφετερισμός

των νομίμων ή αποκλειστικών δικαιωμάτων τους στη ρωμ. κληρονομιά του δικαιώματος χρήσης του όρου «βασιλείς Ρωμαίων»

⇒ Η διάσπαση Ανατολής - Δύσης → και πολιτική

⇒ Η οικουμένη διασπάστηκε }
γλωσσικά
πολιτικά
θρησκευτικά } σε 2 αντίπαλους κόσμους

• Ωστόσο, ο Κάρολος πέτυχε συμβιβασμό με Βυζάντιο

δ. Η διάσπαση της Αυτοκρατορίας του Καρόλου

Η δυναστεία των Καρολιδών } συνένωσε
 } το μεγαλύτερο μέρος
 } της χριστιανικής Δ. Ευρώπης } Γαλατία
 } Γερμανία
 } Ιταλία

ΟΜΟΣ

Αυτή η διοικητική ενότητα κλονίστηκε,
 όταν πέθανε ο Κάρολος

↓
 Ο διάδοχος του Καρόλου } → Λουδοβίκος } διέπραξε λάθη που
 } ο Ευσεβής } έπληξαν το κύρος
 } της αυτοκρατορικής εξουσίας

Θάνατος Λουδοβίκου 840 → Διάδοχοι οι 3 γιοι του
 ↳ Μοίρασαν την κληρονομιά με τη συνθήκη του Βερντέν (843)
 ως εξής:

- Λουδοβίκος → Ανατολικά Ρήνου
- Κάρολος Φαλακρός → Περιοχές σημερινής Γαλλίας
- Λοθάριος → ζώνη από σημερινό Βέλγιο ως κεντρική Ιταλία

Οι 3 εδαφικές ενότητες θα αποτελούσαν τη βάση του σχηματισμού τριών μεγάλων κρατών της σύγχρονης Ευρώπης

Γερμανία
 Γαλλία
 Ιταλία